

faa kunde der maaskee være større Fare, for at de vilde træde ud og danne en Frimenighed, end naar det kun var en Minoritet, som ikke fik den, de ønskede. Den høitagtede Minister ankebe tillige over Lovens Form, som ikke skulde være heldig. Ja, det kan gjerne være, at der kan siges Et og Andet om Lovens Form, men det er jo Noget, som man har hørt tidligere, at Lovforslag ikke ved deres Forelæggelse have været i den bedste Form, vi have endog seet Lovforslag forelagte fra Ministerbænken, over hvilke man har anket, fordi de ikke havde den heldigste Form; jeg skulde tage meget Feil, om der ikke for en Tid siden blev forelagt et Lovforslag af den høitærede Minister selv, hvor der blev anket over Formens, men i ethvert Tilfælde kunne jo disse Formfeil, som der maatte være, rettes under Sagens videre Behandling.

Den høitærede Minister omtalte paa en mindre forbelegtig Maade, forekom det mig, Skoleloven af 8de April 1856. Denne hans Udtalelse blev ledsaget af stærke Hør og Bifaldsraab fra den modsatte Side af Salen. Disse Bifaldsraab glædede mig overordentlig; thi jeg kom herved til den Tanke, at der maatte være en meget levende Følelse for Almue-Undervisningen paa den Side af Salen, thi man kan dog ikke tænke, at disse Mænd have en saadan særlig Interesse for deres egne Børns Skyld, da vistnok saa af dem søge Almueskolen og endnu mindre vente, at nogen af deres Sønner skulle tænke at betrede den meget lidt misundelsesværdige Skolelærervei, men det maa være ene og alene Interesse for Skolesagen. Derfor kan jeg ikke Andet end glæde mig over deres Bifaldsyttringer. Derimod kan jeg ikke tiltræde, hvad den høitærede Minister yttrede, at der skulde begaaes saa stærke Misbrug, jeg veed jo nok, at ethvertsomhelst Misbrug, der enten lader sig tænke som muligt eller er virkeligt, er blevet udbasunet i Bladene, men jeg er dog overbevist om, ligesom den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), at vil man spørge Befolkningen i dens Heelhed, vil den sige, at den er overmaade tilfreds med Loven af 8de April 1856. Det kan være, jeg vil ikke sige Noget derimod, at der er enkelte af Lærerne, der ikke

ere tilfredse, men det er ikke Lærerstanden i sin Heelhed. Den Bei, som tidligere er aadnet for Afgang til at blive Lærer, er ved denne Lov spærret. Men jeg vil kun fremhæve den Sætning, at Læreren maa være til for Menighedens Skyld, og Embedet ikke være til for hans Skyld; det Samme vil jeg her gjøre gjældende med Hensyn til Præsterne. Dertil maa jeg endnu bemærke, at det af den høitagtede Minister er fremhævet, at en Lærer, der har naaet 30 Aars Alderen, kan næsten ikke vente at blive befordret. Ja, vi have dog seet mange ældre Lærere blive befordrede, og vi have seet, hvorledes de affstedigede slesvigiske Skolelærere i de sidste Aar ere blevne ansatte trindt omkring i Landet, naanseet deres Alder, der vistnok i mange Tilfælde er naaet over 30 Aar. Hvorfor det er saa vanskeligt nu at faae Ansættelse som Skolelærer, ligger ikke saameget i den Maade, hvorpaa de ansættes, men ligger i det overvæltede store Antal, der gaaer den Bei, og som slaaer ind paa denne Bane i den Tanke derved at vinde Alt, men som saa siden føler sig stuffet. Idet jeg iøvrigt kan henholde mig til, hvad der er sagt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), skal jeg hermed slutte.

Bale: Da jeg iforgaars for anden Gang bad om Ordet, var det nærmest, fordi den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) paa en ganske mærkværdig Maade havde — jeg vil ikke sige overhørt — men misforstaaet, hvad jeg havde sagt. Han udtalte, at man ikke maatte sige, at der i denne Sag var to Parter, men der var to Partier, nemlig Geistligheden og Menigheden, og det var kun det, jeg havde fremhævet. Det er det Uheldige, at der christeligt skal være to Parter i denne Sag, Præsten og Menigheden, men saaledes er det gaaet med Alt det, der oprindeligt har haft en god Betydning, idet det i Tidernes Løb er blevet i den Grad forqvælet og misforstaaet, at en saadan Todeling kan være bleven til. Benævnelserne „Sjælesjorg“, „Ordet's Tjenere“ og alle de smukke Ord, som bruges, have ikke fra Begyndelsen af lydt i den Forstand, at den ene Part skulde staae med